

щоденне життя – на рівні міської інфраструктури, освіти, урядових культурних програм та громадських ініціатив. Лише за умов, коли неестетичні практики проникають у різні соціальні простори – від віртуальних платформ до державних мистецьких резиденцій – вони зможуть стати справжньою культурною парадигмою, а не одноразовим трендом.

Література:

1. Шеретюк Р. Феномен українського мистецтва в контексті формування національної ідентичності. *Традиції та новітні технології у розвитку сучасного мистецтва*. 2021. № 7. С. 240–244. URL: <https://conf.artka.ck.ua/art/issue/view/14/artka-2021>
2. Дяченко, А. Аналіз представлення національної ідентичності й культурної спадщини в образотворчих мистецтвах країн Балтії та України. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. № 65. С. 97–103. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/65-1-15>
3. Денисюк Ж.Д. Постфольклор як предмет гуманітарних досліджень: до постановки питання. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2016. № 2. С. 19–23.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-500-9-32>

ВІДОБРАЖЕННЯ ЕТНІЧНИХ МОТИВІВ У СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ТАТУЮВАННІ

Малишева Л. Є.

*студентка I курсу магістратури факультету технології та дизайну
Український державний університет імені Михайла Драгоманова*

Дерман Л. М.

кандидат філософських наук, доцент,

завідувач кафедри дизайну

*Український державний університет імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

У контексті сучасних соціокультурних, політичних, історичних процесів в Україні спостерігається помітне зростання інтересу до національної ідентичності. Ця тенденція знаходить своє відображення в різних сферах мистецтва, зокрема й у мистецтві татуювання, яке часто розглядається не лише як спосіб самовираження, а й як потужний інструмент трансляції культурних кодів. Татуювання, як форма образотворчого мистецтва, стає унікальним способом переосмислення та актуалізації традиційних символів і орнаментів.

Звернення до етнічних мотивів у сучасному українському татуюванні є прикладом демонстрації шанобливого ставлення до спадщини, а також прагнення до експериментів з її інтерпретацією традиційних в нові художні форми [4].

В історичному контексті використання етнічних мотивів стає зрозумілим, що українська культура багата на символізм. Це відображається в традиційних орнаментах вишивки, писанкарства, кераміки та різьблення [2, с. 100-110].

Беручи до уваги вірування та любов українців до символіки можна зробити висновок про те, що кожен орнамент та колір мав певне значення й часто виконував роль оберегу. Багато орнаментів сягають корінням у дохристиянські часи. Вважалося, що правильно вишиті чи виткані символи мають магічну силу, здатну оберігати від нещастя, приносити добробут та здоров'я. Орнаменти відігравали важливу роль у різних обрядах та ритуалах [2, с. 300-350].

Сьогодні українські майстри татуювання звертаються до цих стародавніх символів. Сучасні етно-татуювання є не просто прикрасою, а й своєрідним способом збереження та трансляції культурної пам'яті, підкреслення зв'язку з предками та національною ідентичністю. Традиційні мотиви часто стилізуються, їх поєднують із сучасними техніками (лайнворк, дотворк, віпшейдинг), а також створюють авторські інтерпретації на основі народних образів.

Luuu_tattoo – майстриня з Києва. Її роботи імітують традиційний побут українців в стилі лайнворк (техніка однієї лінії), часто виконані в символічних кольорах червоного та чорного.

Nastya_bond_tattoo. Основним напрямом робіт стали ляльки-мотанки в композиції з рослинним орнаментом. Техніка виконання татувань – блекворк, що доволі рідко зустрічається в Україні, характерною ознакою якого являється застосування текстур та тіней.

Одним з найяскравіших прикладів сучасного українського татуювання є майстриня з Львову – kobietta_ttt, котра зображає сюжети українського вертепу та традиції календарно-обрядових свят.

Ці художники інтерпретують етнічні мотиви, спрощуючи форми, змінюючи кольорові рішення або поєднуючи елементи з різних регіонів, створюючи сучасні візуальні образи. Деякі з них намагаються закласти новий сенс та наративи беручи за основу традиційні елементи.

В умовах російсько-української війни, татуювання з етнічними мотивами часто стають символом національної стійкості, гордості за своє коріння та опору ворогу. Український народ в пошуках вираження національної ідентичності. Хтось шукає нові сенси, хтось інтерпретує традиції в сучасність, а є й ті, хто в пошуках початку й збереження автентичних сюжетів. Наприклад, sa.tatto використовує петриківський розпис та роботи Марії Приймаченко в оригінальному вигляді. Таким чином вона береже та просуває мотиви, котрі не користуються великою увагою сьогодні [3].

Сучасне українське татуювання активно використовує етнічні мотиви, демонструючи широкий спектр підходів – від дбайливого відтворення автентичних орнаментів до сміливих стилізацій та створення нових символів. Цей процес відображає зростання

національної свідомості, прагнення до збереження культурної спадщини та пошук нових форм самовираження в умовах сучасних викликів. Татуювання стає важливим елементом візуальної культури України, фіксує історичну пам'ять, виражаючи національну ідентичність та сприяючи міжкультурному діалогу.

Література:

1. Лановик М. Б., Лановик З. Б. Київ: Знання-Прес, 2005. С. 300-350.
2. Панофський Е.. Іконологія Ервіна Панофського. Аналіз символічного значення орнаментів у їхньому історичному контексті. 1939р. С. 100-110.
3. В Україні стали популярними патріотичні татуювання. ТСН, 2023. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PVeRqNi0Bu4&t=2s> (дата звернення: 15.04.2025).
4. Тату-культура в Україні: історія, розвиток, сучасність. Київ, Tattoo.ua, 2025. URL: <https://www.tattoo.ua/post/tatu-kultur-v-ukraini> (дата звернення: 15.04.2025).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-500-9-33>

КУЛЬТУРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ У ДИЗАЙНІ БРЕНДУ: ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ЕТНІЧНИХ СИМВОЛІВ

Романюк С. І.

*студентка I курсу магістрант факультет технологій
та дизайну, кафедра*

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Дерман Л. М.

*кандидат філософських наук, доцент,
завідувач кафедри дизайну*

*Український державний університет імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

У сучасному світі бренд – це не лише товар або послуга, а й система знаків, образів та слів, що формують уявлення про нього в суспільній свідомості. В умовах глобалізації та стрімкого розвитку інформаційних технологій особливого значення набуває питання культурної ідентичності, яка дозволяє брендам зберігати унікальність та автентичність. Одним із ключових елементів цієї ідентичності виступають етнічні символи, які дедалі частіше стають об'єктом переосмислення у сучасному дизайні.

Культурна ідентичність розуміється як система цінностей, традицій, норм, символів та уявлень, що характеризують певну спільноту і забезпечують її єдність та неповторність. У контексті брендингу вона стає інструментом комунікації, за допомогою якого створюється емоційний зв'язок із цільовою аудиторією. Використання етнічних